

Dojmy z krátkého výletu na slunný Jih.

Piše R. R.

Ti synové chudé Slovace jsou rozstříknuti po Americe snad ještě více nežli Čechové. Mnozí v New Orleansu bydlí již dlouhá leta, jako ku př. grocerista Adam Franěk a všem se v metropoli Jihu dobře daří. Někteří zabloudili sem z dolů pennsylvanských a přimo velebí Jih a příležitosti, jež poskytuje pilnému člověku k založení si slušné existence.

Blíže francouzského tržiště na lézá se malá kolonie Slovinců, v nichž někteří zaměstnávají s ovocným obchodem, ale většinou jak jsem pozoroval, jest v hostinském obchodu. Tak na ulici De Catur, kde nalézá se saloon vedle saloonu, jest jich většina v rukou Slovinců, jak lze snadno poznati dle jmen, jež majitelé mají vyvěšena nad svými obchodními místnostmi.

V celku však přistěhovalci tvoří v New Orleansu a na Jihu vůbec jen nepatrné procento. Pouze osady německá a italská mají tam nějaký význam a jsou početně dosti silny. Příčina toho jest ta, že Jih nejen se nestaral o to, jako východ, západ a sever, aby přistěhovalci se tam usazovali, ale obyvatelstvo jeho přimo se proti přistěhovalckému proudu vzpíralo.

Jižané, zrceni jsouce ve svém odboji severem, nenáviděli Yankee a nenáviděli ještě více přistěhovalce, kteří v zápasu tom bojovali v řadách severního vojska. Tato nenávisť, jež byla po skončení války intenzivní, již téměř úplně vymizela. Ona v pravém smyslu slova vymírá s těmi starými bojovníky Jihu, kteří zápasili pod Leem a jež smrt povolává neúprosně k velké armádě, k níž jednou musí každý z nás. Mladé pokolení, jež válku Jihu proti Severu zná pouze z knih a z vypravování svých otců, to jest úplně usmířeno s výsledky této války a hledí nyní dohoniti, co otcové za nedbali a hledí pomocí přistěhovalce zvelebiti a obohatiti Jih.

Zvláště v poslední době rozvíje se ve všech jižních státech agitace v tom směru a zakládají se na Jihu spolky k tomu účelu, legislatury zabývají se problémem, jak získati přistěhovalce a dráhy k tomu podávají pomocnou svou ruku. Kde dříve byl přistěhovalce nenáviděn, tam dnes byl by vítán s otevřenou náručí, poněvadž východ, a zvláště západ, na-

užil jižany poznávaní cenu přístěhovalce.

Jižané přišli k poznání, že chudoba Jihu má původ svůj v tom, že tolik půdy jeho leží nevdělané. Čím by byl západ bez pilných, energických rukou přistěhovalců? Tito rozkvět a bohatství západu vytěží z půdy jimi vzdělané a Jih mohl by býti tak bohatým, tak zkvétajícím jako západ, kdyby jen měl dosti lidí s pilnými, pracovitými rukama, kteří by se na těch lánech ladem ležící půdy sadili a ji vzdělávali.

Korna vzrostlá na poli druhý rok po vykácení stromů v Yazoo údolí.

Jižané, jak jsem pozoroval, jsou z veliké většiny špatní farmeři a buď nemají dosti vůle, aneb dosti rozumu k řádnému vykořisťování bohatství, které pūda Jihu skýtá. Pūda tato není těžká, ale s náležitým mrvením poskytuje velmi dobré výsledky. Plantážníci, kteří vlastní ohromné lány pozemků, na nichž pěstují z většiny bavlnu, cukrovou třtinu a rýži mají krásné residence postavené na svých majetkách, ale menší farmeři bydlí v neúhledných jednoduchých dřevěných domkách a farmy jich poskytuji špatný celkový vzhled. Nedostatek práce a metody zírání z těch chatrných stavení, i z těch

rozbitých plotů, jimiž jsou farmy obrazeny i z té nedostatečné a povrchně jen vzdělané půdy.

Naleznete také na Jihu, zvláště v bohatém a velikou příležitostí pro přičinlivé farmery skýtajícím Yazoo údolí v Mississippi krásné farmy, že je radost na ně pohledět, naleznete na nich nejnovejší stroje, obytná a hospodářská stavení v nejlepšímu pořádku, ale farmy ty z veliké většiny vlastní Němci, aneb američtí farmeři, kteří na Jih byli přilákáni ze západu lácí půdy, jež jim byla nabídnuta.

Mluvil jsem s několika Němci, kteří prodali své farmy v Iowě za vysoký peníz a odstěhovali se na Jih, aby z lacině získané půdy utvořili zase vysoce cenné farmy a tito farmeři spekulanti byli s do savadními výsledky své práce na nejvyšší spokojeni. Tito němečtí farmeři zde usazení byli mi novým

lepší odměnu na laciné půdě Jihu a tato kalkulace jich se osvědčila. Již dnes pozemky na Jihu, zvláště následkem velikého zvýšení cen pozemků na západě, vstupují a budou vstupovat v ceně své dále již proto, že průmysl, který plinese pro farmery blízká tržiště, v poslední době se velice počíná tam rozmáhati. New Orleans jest dnes již dobrým tržištěm pro jižního farmera, ale po dokončení panamského průplavu bude přímou znamenitým, poněvadž město to se stane hlavním vývozním přístavem pro jih americký pro zámožský náš obchod.

Dobrym tržištěm pro jižního farmera jest také druhé největší město Jihu, Memphis Yazoo údolí, které náleží k nejurodnějším krajům státu Mississippi, jest asi 200 mil dlouhé a v nejširší své části jest 65 mil široké. Na východě jest ohraničeno Yazoo pohorím a na západě řekou Mississippi. V celku obnáší asi 6200 čtverečních mil, čili 4.500.000 akrů a dle výroku státní zemědělské pokusné stanice, umístěné v McNeil, jest každý akr této půdy úrodným. Ředitel pokusné této stanice mi sdělil a běže za tento výrok svůj také plnou zodpovědnost, že lze docíliti skoro dvakrát tak dobrý výnos z půdy v Yazoo údolí a s méně prací, nežli to docíliti lze v studených krajích Západu a Severozápadu.

V Yazoo údolí se dříve rozkládaly ohromné lesy a teprve když počala se stavěti tam odbočka I. C. dráhy, tu kolem usazovali se farmeři a do roku 1884, kdy trať byla dokončena, bylo v celém údolí vzděláno sotva 500.000 akrů, jež se táhly z většiny kolem řeky Mississippi a ostatních menších řek, jež údolím protékají. Od zbudování této tratě a její odboček v krajině té počalo se usazovati více farmérů a dnes se odhaduje, že v údolí Yazoo jest vzděláno asi 1.500.000 akrů, což jest skvělým důkazem, jaké ohromné kroky osazování půdy tam činí. Počasí — dle výroku ředitelie státní pokusné hospodářské stanice — jest tam rovnoměrné, horka nejsou přílišná, aby vysilovala a zimy jsou ovšem mírné. Co činí Yazoo údolí zvláště způsobilým pro farmářství jest dostatek dešťů, který obnáší v posledních několika letech průměrně 43 palců ročně a farmeři v údolí Yazoo usedlí nebyli od té doby, co počali se tam usazovati, ohroženi suchem, jako se někdy stává v jiných krajinách.

V Mississippi se časem vyskytuje malarie a tu ovšem že jsem byl dychtiv zvědět, co jest toho příčinou a jaké jsou vůbec celkové zdravotní poměry ve státu. Ředitel na tyto mé otázky mi vysvětlil a podal důkazy, že malarie z velké většiny zachvacování jsou černoši, kteří pijí špatnou vodu a žijí se stále skoro jen vepřovým masem a než by se namáhali získati pro žaludek nutnou rozmanitost potravy, která je mu nanejvýš nutná. V Mississippi připadá průměrně 12 89 úmrtí na každých 1000 obyvatelů, kdežto ku př. v Illinoisu jich připadá 14 60, v Coloradu 13 10, v Indianě 15 77, v Missouriu 16 89 a dle toho je vidět, že obyvatelstvo v Mississippi se tělí nejlepšímu průměrnému zdraví než obyvatelé jiných států.

ELEGANTNĚ ZARÍZENÝ

Hostinec a Jidelnu

.....vlastní.....
Jos. V. Kašpar
 v Metzově síni, č. 1247 již. 13. ul.

Na čepu řízný Metzův ležák. Hojně zásoby nejlepších lihovič v trhu. Výborné doutníky u hojném výběru. Znamenitě upravená jídla. Sňá spolková i taneční nová zařízení. Pronajmou se levně. Přízní krajanů se poroučí arý známý **JOSEF V. KAŠPAR**.

Tento výtečný dobytčí lék jest velkou podporou pro chovatele dobytka. Jest to lék a ne laciný pokrm neb přísada. Takto připraven v krásném tvaru než Theford's Black Draught, vyhlášené pro léčení nezáživnosti lidí, má to samé množství posilující záživnosti, povzbuzuje omdlelé játra a uvolňuje zapaně vnitřnosti dobytka a drůbeže. Jest to velmi opatrně připravené a působení toho tak zdravotní, že dobytek roste a získá skorem každou dávku pokrmu. Hojí vepřovou cholera a působí, že tito tloustnou. Hojí slepicí cholera a slepicí mor a též působí, že slepice nesou. Hojí zácpu, skřelost a nastuzení u koňů, mor u dobytka a působí, že tažné zvíře udělá více práce za pokrm, který spotřebuje. Dává zvířatům a drůbeži část nového života. Každý farmář, rolník a chovatel dobytka by měl toto určitě zkusiti. Stojí pouze 25c. kopek, a ušetří deset krát tolik v zisku.

PITTSBURG, KAN., Brezen 25, 1904.

Užíval jsem váš Black Draught dobytčí a drůbeží lék pro můj dobytek již čas; před tím užíval jsem vše možné druhy dobytčího pokrmu ale přesvědčil jsem se že toto jest ten nejlepší druh pro můj účel.
 J. S. HASSON

Adresář českých spolků.

Tábor Nebraska č. 4771 MWA.
 odbývá své pravidelné schůze každou prvou a třetí středu v měsíci v osm hodin večer v Sokolovně. Velitel konsul Fr. Janda, návodčí Jan Zabka, bankéř John Chleborád, klerk Chas. Strzavský, průvodčí A. Musil, vnitřní stráž Fr. Vančura, venkovní stráž Vác. Dolajš.

Tábor Nebraska Lípa, č. 183 WOW.
 odbývá schůze každý první a třetí čtvrtek v měsíci v Sokolovně na J. 13. ul. Konsul Jan V. Kašpar, místokonsul F. J. Krejčí, klerk Anton Novák 1264 So. 13th Str. banker A. F. Novák.

Lože Jan Hus, č. 5. Rytířů Pythia.
 odbývá své schůze druhý a čtvrtý čtvrtek v měsíci, v 8 hodin večer, ve spolkové místnosti v Sokolovně. Velitel Kancelář Rud. Havelka, čis. 1444 So. 16. Str. K. R. S., Fred Blama, 1265 So. 14. Str., Anton Turynka, M. of F.

Tělo Jed Sokol v Omaha.
 odbývá své pravidelné schůze každou druhou středu v měsíci večer ve své místnosti 2222 40 13th St. Starosta R. Havelka, tajemník Rud. Fibinger 1213 William St., účetník Ant. Suchý, pokladník Jan Kolář.

Sbor Hvězda Nové Doby č. 86 JČD.
 odbývá své schůze každou 3. neděli v měsíci ve 2. hod. odp. v Národní síni. Předsedka Anna Duda, účetnice Marie Engelthalová, pokladnice Marie Vangat, 1418 William, tajemnice Vilh. Bartoš, 1418 Poplar Ave.

Sbor Boleslava č. 60, JČD.
 odbývá své schůze každou druhou neděli v měsíci v Národní síni o 9h hod. odp. Vysloužilá předsedka Vinc. Čermák, 1444 So. 16th St., účetníka Marie Bečan, 3 a William St., návodčí Kar. Fibiger, tajem. Hekona Fanka, 1214 1/2 14th St., účetnice Marie Fibingerová, 13th & Martha St., pokladnice Anna Tomáš, 1469 So. 11th St., dozorkyně Anna Miřácká, vbor majetku Františka Pešek, Marie Rajčera, Marie Pěchota.

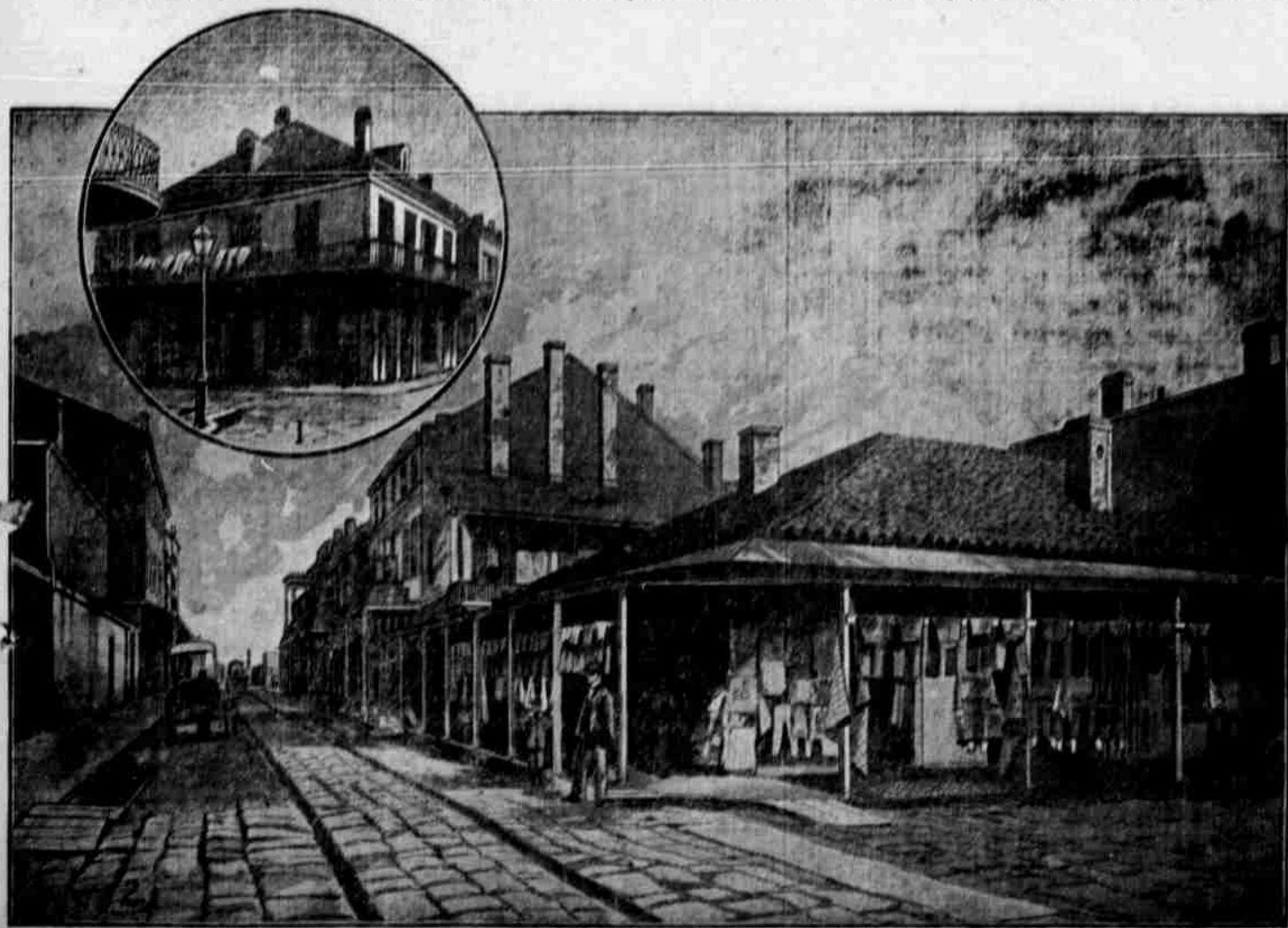
Tábor Myrta čis. 922 R. N. A.
 odbývá schůzi první neděli v měsíci, v sokolovně síni. Předsedka Marie Boukal, místokonsulka Josefa Blama, vysloužilá předsedka Mary Holý, tajemnice Františka Soukup, 1310 South 1. St., pokladnice Františka Pešek, kancel. Ka. Velechovská, manželka Anna Žauka, vnitřní stráž Marie Pěchota, venkov. stráž Antonie Vaněček, vbor majetku Marie Holý, Marie Fiby, K. účelna Velechovská vzájemně do sjedna Marie Holý, místokonsulka Marie Boukal, spol. lékař dr. L. Svoboda.

Podp Sokol Tyrš č. 1.
 odbývá své schůze dvakrát měsíčně, každou 1. neděli a 3. pondělí v měsíci v síni Metzově. Oslovoval schůze odbývá se 1. nedělí v Hjun pšletní schůze 1. nedělí v dubnu a čtvrtletní lednu a srpnu. Předseda Frank Svobek 2532 So. 19. St., místopřed. Jifi Pícha 1910 So. 8. St. taj. John Chleborád, 1264 So. 13. St., účetník Jos. Vaňák 19. St., pokladnice V. F. Čuncel 1242 So. 13. Str., vbor majetku Ang. Šerpán, šimon Kokussek, Jos. Němec prapočetník Balt. Boudar, vbor. dr. Josef Jindra, účetník Ant. Vaňák, vbor. úst. M. Votava, revizorní vbor Ant. Vaňák a Fr. Svoboda, dozorce Wm. Vaňák.

Podp Sokolky Tyrš č. 1.
 odbývá své schůze jednou měsíčně a sice každou čtvrtou nedělí v síni Metzově. Předsedkyně Anna Pícha, 1910 So. 8th St., tajemnice Anna Svobok, 2532 So. 19th St., účetnice Emily Chleborád, 1562 William St., pokladnice Františka Bilek, 1236 již. 13. ul., dozorkyně Anna Šova, vbor majetku Františka Kuncel, Mary Kus, Marie Vangat, účet. vbor Marie Dolajš a Anns Brodli.

Háj Martha, č. 13 W. C.
 odbývá své pravidelné schůze vždy 4 nedělí v měsíci v sokolovně. Předsedka, Aloisie Vaňous, 1925 So. 11th St., místopředsa Barbora Šobáček 1916 So. 8th St., tajemnice, Anna Blama, 1701 So. 14th St., pokladnice Fr. Pešek, 10th & William St., včelkyně M. Šrámek, průvodkyně M. Brzdová, vnitřní stráž B. Dušek, venkovní stráž M. Tomášek vbor majetku, vbor. účetník, Jos. Savelka, Fr. Krajčůvek vbor. 16. ul. Dr. L. Svoboda.

Předplatte se na Pokrok Západu, pouze \$1 ročně. Dc Cech \$1.50.

1. Jeden z nejstarších španělských domů v New Orleansu. 2. Pohled na ulici kde nalézá se malá slovácká osada.